

Teză cu subiect unic la limba și literatura română
Clasa a VIII-a
Semestrul I, 12 decembrie 2017

VARIANTA 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Subiectul 1

(40 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

„În păduri trăsesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
 Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
 Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
 Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
 Ca înaltele coloane unui templu maiestos,
 Și pe ele se așază bolta cerului senină
 Unde luna își aprinde farul tainic de lumină.

O! Tablou măreț, fantastic!... Mii de stele argintii
 În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
 Munții sunt a lui altare, codrii organe sonore
 Unde crivățul pătrunde, scoțând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire, fără viață, fără glas;
 Niciun zbor în atmosferă, pe zăpadă – niciun pas;
 Dar ce văd? ... În raza lunii o fantasmă se arată...
 E un lup ce se avântă după prada-i spăimântată!
 (Vasile Alecsandri, *Mezul iernei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *scânteios*, *se avântă*. 4 puncte
2. Identifică, în prima strofă a textului, un cuvânt obținut prin conversiune și unul derivat și precizează cum s-au format. 4 puncte
3. Indică un cuvânt care conține diftong și un cuvânt care conține hiat din versul: *Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare*. 4 puncte
4. Explică rolul primelor două semne de exclamare din text. 4 puncte
5. Selectează o comparație și o metaforă din textul dat. 4 puncte
6. Transcrie un vers care conține o imagine vizuală și un vers care conține o imagine auditivă. 4 puncte

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să argumentezi că poezia *Mezul iernei* de Vasile Alecsandri este o operă lirică.

(16 puncte)

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale operei lirice; 4 puncte
- să prezinți detaliat două trăsături ale operei lirice, valorificând fragmentul dat; 8 puncte
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut; 2 puncte
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat. 2 puncte

Citește cu atenție textul următor:

„Povestea Părintelui Nicanor Lemne începe în Basarabia, în neam preoteșc. „Tata a fost preot și el. Suntem din neam preoteșc. Am fost 10 copii, dar din 10 numai eu trăiesc... Pe primii cinci nu-i știu!”, ne spune părintele Nicanor Lemne cu gândul la frații care au pierit de holeră la Hotin. Tânărul Nicanor a urmat Seminarul din Chișinău și a absolvit Facultatea de Teologie din Cernăuți, în 1941. S-a căsătorit un an mai târziu, cu preoteasa Olga, al cărei părinte tot preot era, fiind, ulterior, hirotonit slujitor al sfântului altar. Și-a urmat chemarea în slujba Domnului, în Basarabia, până în 1944, când rușii au pus stăpânire pe această năpăstuită fiică a României. Ca și destinul Basarabiei, pentru părintele Nicanor cursul vieții avea să se schimbe. A luat drumul băjeniei, într-o barcă ticsită cu oameni. Dar n-a plecat mai departe. A făcut cale întoarsă a doua zi, în Basarabia, luându-și alături și mama rămasă singură. Bagajele încropite în grabă, mult prea grele însă, puneau în pericol ultima cursă spre malul românesc, astfel că, fără să stea pe gânduri, le-a aruncat în apă. Pe la mijlocul râului, părintele Nicanor avea să descopere o imagine dramatică: din susul Prutului venea la vale puhoi de bagaje....”(Luminița Ciobanu- Părintele Nicanor Lemne în Jurnalul Național)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:
 - câți frați a avut părintele Nicanor;
 - când au pus stăpânire rușii pe Basarabia.4 puncte
- Indică autorul și sursa din care au fost extrase informațiile de mai sus. 4 puncte
- Identifică o locuțiune prepozițională care cere cazul genitiv și o locuțiune verbală. 4 puncte
- Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul:
„Tânărul Nicanor a urmat Seminarul din Chișinău” 4 puncte
- Transcrie două propoziții aflate în raport de coordonare. 4 puncte
- Contrage propoziția subordonată subliniată în partea de propoziție corespunzătoare: ... *ne spune părintele Nicanor Lemne cu gândul la frații care au pierit de holeră la Hotin.* 4 puncte

B. Realizează o narațiune de 150 -300 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare reală/imaginară petrecută în timpul unei vizite în Basarabia. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor; 6 puncte
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal; 2 puncte
- să ai un conținut adecvat cerinței; 2 puncte
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte. 2 puncte

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere – 2p; coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p; ortografia – 3p; punctuația – 3p; așezarea corectă în pagină– 1p; lizibilitatea – 1p)

Teză cu subiect unic la limba și literatura română**Clasa a VIII-a****Semestrul I, 12 decembrie 2017****Barem de evaluare și de notare****VARIANTA 2**

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

1. câte 2 puncte pentru notarea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate(de exemplu: *scânteios*– strălucitor, scânteietor; se *avântă* – se repede)

2 x 2 p. = 4 puncte

2. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a oricărui cuvânt obținut prin conversiune și a oricărui cuvânt obținut prin derivare din prima strofă a textului dat. **2 x 2 p. = 4 puncte**

- câte 1 p. pentru identificarea cuvintelor: 2 x 1p. = 2 p.
- câte 1 p. pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *înghețate*, *oțelit* – adjective obținute prin conversiune din verb la participiu; *strălucitoare* – format prin derivare cu sufixul *-tor* de la verbul *a străluci*, derivat la rândul lui cu prefixul *stră-* de la verbul *a lucii*) : 2 x 1p. = 2 p.

3. câte 2 puncte pentru identificarea unui diftong din versul dat (de exemplu: pare-un, scârțâie, picioare pentru diftong și diamanturi pentru hiat) **2 x 2 p. = 4 puncte**

4. menționarea rolului semnului exclamării din secvența dată (de exemplu: marchează finalul a două propoziții enunțative exclamative și exprimă ideea de ger puternic) **4 puncte**

5. câte 2 puncte pentru selectarea unei comparații, respectiv a unei metafore din text (de exemplu:Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare/ Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare; Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios/ Ca înaltele coloane unui templu maiestos; Mii de stele argintii/ În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii - pentru comparație și farul tainic de lumină; Munții sunt a lui altare, codrii organe sonoare; În raza lunii o fantasmă se arată...- pentru metaforă. **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. câte 2 puncte pentru transcrierea unei imagini vizuale, respectiv auditive. **2 x 2 p. = 4 puncte**

B.

– câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului liric **4 x 1 p. = 4 puncte**

– câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**

- (Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului liric se acordă astfel:

- prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 p.

prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 p.)

– respectarea structurii specifice tipului de compunere cerut **-2 puncte**; respectarea parțială a structurii cerute **-1 punct** **2 puncte**

– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Părintele Nicanor a avut nouă frați.; În anul 1944 au pus stăpânire rușii pe Basarabia.)

2 x 2 p. = 4 puncte

2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autoarei și a sursei articolului ([Luminița Ciobanu](#); Ziarul Jurnalul Național)

2 x 2 p. = 4 puncte

3. – câte 2 puncte pentru menționarea unei locuțiuni prepoziționale care cere cazul genitiv (de exemplu: pe la mijlocul, din susul) și a unei locuțiuni verbale (de exemplu: au pus stăpânire, a făcut cale întoarsă, puneau în pericol, să stea pe gânduri)

2 x 2 p. = 4 puncte

4. – câte 1 punct pentru menționarea fiecărei părți de vorbire (*tânărul* – adjectiv propriu-zis;

Seminarul – substantiv propriu)

2 x 1 p. = 2 puncte

– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*tânărul* – atribut adjectival; *Seminarul* – complement direct)

2 x 1 p. = 2 puncte

Notă! Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.

5. – câte 2 puncte pentru transcrierea integrală a oricăror două propoziții aflate în raport de coordonare (de exemplu: Am fost 10 copii, dar din 10 numai eu trăiesc...; Tânărul Nicanor a urmat Seminarul din Chișinău și a absolvit Facultatea de Teologie din Cernăuți, în 1941.)

2 x 2 p. = 4 puncte

6. contragerea propoziției în partea de propoziție corespunzătoare (de exemplu:...ne spune părintele Nicanor Lemne cu gândul la frații pieriți/ morți de holeră la Hotin

1 x 4p. = 4 puncte

B.

– relatarea unei întâmplări petrecute în timpul unei vizite în Basarabia cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 p.; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 3 p.

6 puncte

– câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal

2 x 1 p. = 2 puncte

– adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; conținut parțial adecvat – 1 p.

2 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte

2 puncte

Notă! 14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

– unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere

2 x 1 p. = 2 puncte

– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere

2 x 1 p. = 2 puncte

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.;
adecvarea parțială – 1 p.

2 puncte

– ortografia (0 erori: 3 p.; 1 – 2 erori: 2 p.; 3 – 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.)

3 puncte

– punctuația (0 erori: 3 p.; 1 – 2 erori: 2 p.; 3 – 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.)

3 puncte

– așezarea corectă a textului în pagină

1 punct

– lizibilitatea

1 punct